

Лакєсва Д.О.

здобувач вищої освіти юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Аксютіна А. В.

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ ПРАВ УЧАСНИКА ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Причини виникнення прав та обов'язків (стаття 11 ЦКУ) як категорії цивільного законодавства зазнають певного регулювання, що підтверджується включенням низки причин для рішень зборів. Водночас декларація ділових відносин цивільним законодавством на рівні Цивільного кодексу України свідчить про законодавче визнання важливості компаній як основи для виникнення цивільних прав та обов'язків. Суди, виходячи з презумпції переважного задоволення інтересів власника здебільшого базуються на класичному розумінні універсального спадкування (стаття 1220 ЦКУ) як безсумнівного, яке застосовується до всіх випадків права. Але правило про те, що "новий суб'єкт господарювання у правовідносинах замінює початковий, а права, передані йому, залишаються тими ж, що і права початкового суб'єкта господарювання" [1], виглядає логічним і беззаперечним доти, доки воно не зустрінє права гаранта, що вимагають спеціального законодавства, наприклад права учасника компанії. Офіційне тлумачення норм правонаступництва дозволяє судам створювати прецеденти, які виключають можливість захисту інтересів компаній, навіть у випадках, коли очевидна погана воля спадкоємців [3, с. 100].

Справді, слід погодитись, що передача частки в компанії є юридично значущою подією, що регулюється нормами цивільного законодавства, згідно з якою спадкоємець стає власником частки з моменту відкриття спадщини.

Логічно припустити, що власник частки, як власник іншого суб'єкта цивільних прав, повинен нести тягар утримання свого майна, проявити належну ретельність та сумлінно здійснювати свої права на це майно. Отже, активні дії щодо прийняття частки в статутному капіталі товариства обмеженою відповідальністю внаслідок спадкування повинні бути зроблені власником спадкоємцем. Отже, смерть члена компанії не повинна зо-

бов'язуватитовариство з обмеженоювідповідальністюбратиактивну участь у пошукуспадкоємців за згодоюадміністраціїїхніхакцій, тоді як спадкоємці в їх статуті байдужі до часток у статутному капіталі компанії [3,с.100].

Спадкоємець повинен стати членом товариства з обмеженоювідповідальністювідповідно до норм корпоративного права, тобто після повідомленнякомпанії про прийняття свідоцтва про право на спадщину. Звичайно, без попередженняспадкоємець не можепретендувати на включенняого до складу учасниківтовариства і має право лише на викупреальноївартостічастки. Включенняцієїпропозиції до законодавства дозволить вирішити проблему, щорозглядається, і було б оптимальним з теоретичної та практичноїточокзору, оскільки прийняття спадщини, яка разом з іншими активами включаєчастку в капіталі, не можеполягатилише у фактичній дії заяви про прийняття спадщини (або заяви про видачуспадкоємцемсвідоцтва про право на спадщину). Це пояснюється тим, щостосовноіншихцивільних прав (які є частиноюспадщини), законна та абофактичнабездіяльністьспадкоємця не створює таких суттєвихнегативнихаспектівпорівняно з бездіяльністю в акціяхкомпанії. [1]. О Об'єкти, володінняякимипередбачає набуття певного правового статусу (статусу учасникатовариства), тобто наданняпевнихобов'язкових прав, не можуть бути отриманібездіяльністю, оскількизаконністьрішень, щоприймаютьсякомпанією,залежить від їхвласників [1].

Отже, у випадках, коли спадкове майновключає, середіншого, частки в статутному капіталітовариства з обмеженоювідповідальністюабоакції, прийняття спадщини не може бути основою прав учасникатовариства. Причин для створення прав на акціїнедостатньо для створення прав учасникакомпанії. У випадкуакціонернихтовариствпідставою для отримання статусу акціонера є запис про передачу прав, здійснений особою, яка реєструє права на акції. У разітовариств з обмеженоювідповідальністюпідставою для отримання статусу учасникатовариства є діяспадкоємця з метою повідомленнякомпанії про прийняття свідоцтва про право на спадщину. В іншомувипадкуспадкоємець не повинен претендувати на включення до партнерівкомпанії, а повинен мати право лише на виплатуреальноївартостічастки в статутному капіталікомпанії [4,с.289].

1.Попова Л. І. Універсальне правонаступництво при спадкуванні URL: <http://www.dom-i-zakon.ru/articles/nasl/110940/> (дата звернення: 1 листопада 2020 г.).

2.Іванов Ю. Ф. Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В.Куриліна, М. В. Іванова 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 1. К.: Алерта, 2019. 342 с

3.Цивільне право: загальна частина. *Практикум*: навч. посіб. кол. авт. Дніпро :Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.

4.Цивільне право України. *Частина перша:посіб.для підгот.до іспитів* / В. І.Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико ; за заг. ред. В. І. Борисової.Харків : Право, 2019. 248 с.